

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1943/44 för biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband.

Genom en den 5 mars 1943 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 133, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden föreslagit riksdagen medgiva, att för anlåtande av biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband må för budgetåret 1943/44 i enlighet med Kungl. Maj:ts beprövande ur kyrkofonden utgå högst 7,000 kronor.

Jämlikt stadgande i 6 § kyrkofondslagen skall ur kyrkofonden gäldas bland annat anslag, som Kungl. Maj:t och riksdagen finna skäligt ställa till vederbörande statsdepartements förfogande för anlåtande av biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband. På förslag av Kungl. Maj:t har riksdagen medgivit, att anslag ur kyrkofonden för ifrågavarande ändamål finge utgå för vart och ett av budgetåren 1935/36 och 1937/38 med högst 12,000 kronor, för vart och ett av budgetåren 1938/40 med högst 18,000 kronor, för budgetåret 1940/41 med högst 16,000 kronor och för budgetåren 1941/43 med högst 12,000 kronor.

Medelsåtgången för ifrågavarande ändamål utgjorde enligt av statskontoret under hand lämnade uppgifter under budgetåret 1935/36 omkring 6,900 kronor, under budgetåret 1937/38 omkring 10,800 kronor, under budgetåret 1938/39 15,200 kronor, under budgetåret 1939/40 omkring 15,200 kronor, under budgetåret 1940/41 omkring 14,100 kronor och under budgetåret 1941/42 cirka 10,900 kronor.

I 1943 års åttonde huvudtitel anförde chefen för ecklesiastikdepartementet under punkten 1 bland annat följande:

Den omorganisation av de ecklesiastika boställenas förvaltning, som genomfördes år 1932, innebar i huvudsak, att förvaltningen överflyttades från länsstyrelserna, domkapitlen och vissa centrala ämbetsverk, beträffande

löneboställena till vederbörande pastorat och, i fråga om allmänna kyrkohemman, till de nyinrättade stiftsnämnderna. Den sammanhållande kontrollen av den nya förvaltningens organisation har dock, i enlighet med ett av vederbörande riksdagsutskott gjort uttalande, kommit att ligga i Kungl. Maj:ts hand. Sålunda hänskjutes årligen ett stort antal ärenden, som avse löneboställen, till Kungl. Maj:ts avgörande, vilket i avsevärd grad inverkat på arbetsbelastningen inom ecklesiastikdepartementet. Vidare framträder för ecklesiastikdepartementets vidkommande följden av den nya ecklesiastiska boställslagstiftningen däri, att det uppstått ett, såsom det visat sig, permanent behov av tillgång till särskilda experter för handhavande av arbetet med den omfattande reglering inom skilda kyrkligt-ekonomiska områden, som blivit en följd av eller står i samband med den förändrade lagstiftningen. Sedan över tio år tillbaka äro sålunda två personer inom ecklesiastikdepartementet ständigt sysselsatta dels med att biträda vid handläggning av boställsärenden och dels med uppdrag i form av utredningar m. m. i samband med nyssnämnda arbete. Kostnaderna härför ha bestritts delvis av departementets kommittéanslag och delvis av kyrkofondsmedel (jfr exempelvis prop. 1935: 28 och 1942: 45). Departementets behov av att ha tillgång till denna särskilda sakkunskap kommer, såvitt nu kan bedömas, att kvarstå för överskådlig framtid. Det synes därför lämpligt, att den hittillsvarande provisoriska anordningen för förstärkning av departementets personal nu erhåller en fastare form. Såsom en åtgärd i detta syfte förordar jag, att en ny tjänst såsom förste kanslissekreterare inrättas från och med nästa budgetår.

I förevarande proposition anför departementschefen:

»Därest riksdagen bifaller vad jag sålunda förordat i fråga om ecklesiastikdepartementets personalstat, kommer behovet av särskilda medel för ersättning åt biträde vid handläggning av boställsärenden att minska. Kostnaderna härför böra liksom hittills fördelas mellan kyrkofonden och kommittéanslaget. Kyrkofondens tillskott synes mig skäligen böra bestämmas till 7,000 kronor, vilket innebär en minskning med 5,000 kronor.»

På hemställan av statsutskottet (utlåtande nr 8) har riksdagen den 17 mars innevarande år bifallit Kungl. Maj:ts ovannämnda under åttonde huvudtiteln gjorda förslag.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 133, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 6 maj 1943.

På första lagutskottets vägnar:

N. GÄRDE.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Gärde, Wagnsson, Karl Emil Johanson, Branting, Eskhult, Linnér, Ahlqvist* och *Olofsson*;

från andra kammaren: herrar *Hedlund* i Östersund, *Ryberg, Berg, Lindberg* i Stockholm*,
Larsson i Hede, *Landgren, Nilson* i Eskilstuna* och *Andersson* i Mölndal.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.